

Inkscape - Tehničko crtanje

2. Zaglavlje - Tabela

Logo	Škola		Mjerilo
	Razred	Crtao / Ime i Prezime	Datum
Broj crteža		Naziv crteža	

Uputstvo

Ovo uputstvo je napisano u programu **Inkscape** i može se u njemu koristiti interaktivno tj. možete sve isprobati tako da se koriste navodi iz uputstva bez da se zatvori ovaj dokument. Druga interaktivna uputstv za korištenje ovog programa možete naći na Engleskom u Izborniku pod **Pomoć -> Vježbe**

Prvo podesite Format stranice pritisnite tipke **Shift+Ctrl+D** ili u Izborniku pronađite pod **Datoteka -> Svojstva dokumenta...**

Podesite slijedeće:

- > *Veličina strane* - A4
- > *Jedinica mjere* - mm
- > *Zaslon mjere* - mm
- > *Promijeni veličinu x: 1,00000*

Da biste koristili ovo uputstvo dokument otvorite u programu **Inkscape** !

Pomoćne Linije (Vodilice)

Pomoćne Linije (*Vodilice*) mogu biti vidljive i nevidljive.

Prebacivanje **vidljivo / nevidljivo** je u Izborniku pod **Pogled** .

Izvucite jednu *Vodilicu* tako što na lijevoj strani **kliknete** lijevom tipkom miša na Linear i držeći stisnuto povučete *Vodilicu* na dokument.

Otpustite tipku miša i *Vodilica* će se postaviti na položaj.

Kako bi promijenili položaj *Vodilice* postavite Miša preko vodilice tako da ona **pocrveni** i zatim stisnite **Dupli Klik** sa lijevom tipkom miša. Sada je otvoren novi izbornik u kojem možete izvršiti podešavanja *Vodilice*. **Napomena** koordinate se odnose na liniju i mali kružić (Središte - Okretna točka) *Vodilice*.

Podesite koordinate tako da upišete X: **20** i Y: **5**. Stavite kvačicu na kvadratić izpred **Zaključaj**, zatim unesite Ime *Vodilice* pod Oznaka: **Lijevi rub**. Stisnete sa lijevom tipkom miša na **[U redu]**.

Izvucite još jednu *Vodilicu* i postavite je na koordinate X: **205** Y: **5**
Dodajte Oznaka: **Desni rub** , **Zaključaj** i pritisnite na **[U redu]**.

Sada su *Vodilice* zaključane i nemogu se pomijeriti.

Da bi ste promijenili postavke postavite *Kursor* iznad *Vodilice* i sa **Dupli Klik** otvorite Postavke i izvršite podešavanja.

Slojevi

Slojevi su prozirni papiri stavljeni jedan iznad drugoga.

Pritisnite na tipke **Shift+Ctrl+L** i otvorit će vam se Izbornik u desnoj strani programa. **Dupli Klik** na ime Sloja i možete promijeniti ime u npr.: Pozadina.

Sa Klikom na znak **+** dodajte novi Sloj i nazovite ga **Okvir**.

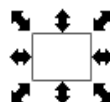
Zatim dodajte još Slojeve: **Tabela**, **Tekst Tabele** i **Tekst Ispune**.

Sa **Ctrl + Page_Up** ili **Ctrl + Page_Down** mijenjate aktivni Sloj.

Važno prvo pogledajte u kojem ste aktivnom Sloju, u tom Sloju će se događati promjene.

Ako ste slučajno napraviti objekt u pogrešnom Sloju možete ga jednostavno izrezati tako da kliknete na njega sa alatom

odabira , pojaviće se okvir odabira

i onda sa **Ctrl + X** izrežete objekt (On nestane).

Prebacite se na željeni Sloj. Prvo stisnite tipku **Space** ili ako ste u modu pisanja teksta **F1** sada ste u modu *Odabira* to će te prepoznati po tome što je Alat Odabira uokviren.

Znači aktivni Alat je uvijek onaj koji je uokviren.

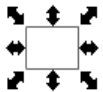
Možete sa **Ctrl + Page_Up** ili **Ctrl + Page_Down** preći u željeni Sloj ili još jednostavnije **Klik** na Ime Sloja u izborniku Slojevi u kojem želite da bude objekt.

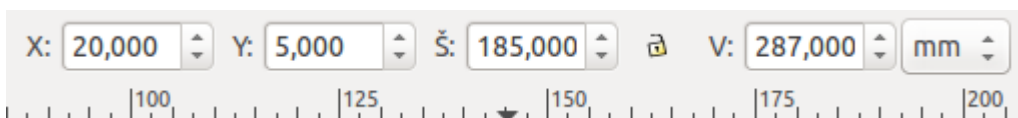
Na kraju još **Ctrl + V**. Vaš Objekt se nalazi u odgovarajućem Sloju.

Okvir

Postavite Sloj koji ste upravo napravili " **Okvir** " kao aktivan. Stisnite tipku **F4**, došli ste u Izborniku alata u mod crtanja *Pravokutnika* . Nacrtajte proizvoljni pravokutnik u dokumentu tako da **kliknete** bilo gdje i držite pritisnutu lijevu tipku miša i povučete na stranu i otpustite tipku. Da bi ste podesili postavke Alata *Pravokutnik* stisnite na tipke **Shift + Ctrl + F** ili na zatim u Tab-u (*Ispuna*) **kliknite** na **x** tako da se boja ispunje postavi na Bez boje, zatim pređite na Tab (*Boja poteza*) i kliknete na kvadratić **jednobožno** i postavite boju u donjem desnom dijelu prozora izbornika na RGBA: 000000ff "Crna" .

Sada još pređite na Tab (*Stil poteza*) i stavite **Širina:** na 0,5 mm. Još jednom da napomenem sa tipkom Space (*Razmak*) možete mijenjati između aktivnog alata *Pravokutnik* i alata *Odabir*.

Sada ćemo podesiti dimenzije pravokutnika tako da dobijemo razmak **20 mm** od lijevog ruba i po **5 mm** od ostalih rubova. Zato prvo kliknemo sa alatom Odabira (**F1**) na kvadrat, sada je on označen kao aktivan. Zatim unesemo vrijednosti za x: **20** i y: **5** koje su ujedno i početne vrijednosti kvadrata u

koordinatnom sistemu a zatim š: **185** i v: **287** što se odnosi na širinu i visinu pravokutnika. Ako sada odete na vrh ovoga dokumenta vidjet će te u okviru A4 strane novi okvir koji je odvojen 20 mm od lijevog ruba strane i 5 mm od ostalih rubova. Kako se promijene na objektu vrlo lako dogode zaključat ćemo **Sloj** tako da kliknemo na mali lokot   **Okvir** u postavkama Slojevi. A sada prelazimo kao što je gore opisano na *Sloj Tabela*.

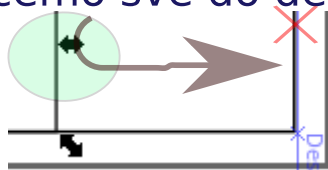
Zaglavlje

Napravite jedan kvadrat i označite aktivno, postavite vrijednosti za x: **20** i y: **5** i za v: **30** **širinu** nemojte mijenjati. Sada imate u prvom okviru još jedan na dnu kojemu širina ne odgovara. Da bi ste to promijenili uključite prvo **||** (privuci na Vodicu) na desnom rubu programa, zatim kliknite na srednju strelicu i držeći povučete prema vodilici kada ste se našli u blizini vodilice pojavit će se mali crveni znak **X** što znači da sada otpustite tipku miša i rub okvira će se izravnati sa vodicom.

Trebamo nacrtati dvije vodoravne i tri okomite linije.

- Vodoravna linija -

Kao slijedeće napraviti ćemo srednje linije tabele. Za to stisnemo **F6** i sada se nalazimo u alatu Prosto-ručno crtanje (*Olovka*). Dovedemo kursor miša u blizinu lijeve Vodilice dok se ne pojavi **X** na vodilici tada pritisnemo jednom na lijevu tipku miša i odmah otpustimo, sada pomjerimo miš prema desnoj Vodicici. Da bi dobili vodoravnu liniju stisnemo na **Ctrl** i ne poštajući tipku vučemo sve do desne vodilice gdje se pojavi crveni znak **X**

i tada jednom kliknemo sa lijevom tipkom miša.

Ako ste točno napravili onda se linija nalazi između dvije Vodicice.

A ako je linija kraća to se lako ispravi. Stisnite **F1** sada ste u modu *Odabira*.

Pređite sa kursorom preko kvadrata sve dok kursor ne promijeni boju i dobije pored znak kliknite na kvadrat da se pojave strelice odabira i zatim klikom na strelicu desno u sredini odabira kao na slici gore i povlačenjem na Vodicu riješili ste problem. Sada postavimo i visinu linije u tabeli na 10 mm od donjeg ruba Tabele, unesemo visinu Y: **15** mm = (5 mm od ruba stranice + 10 mm u tabeli) . Ili direktno unesite vrijednosti x:**20**, y:**15**, š:**185**, v:**0,25**

- Druga Vodoravna linija -

Stisnite na **F1** da bi prešli u alat *Odabir*.

Zatim kliknite jednom sa lijevom tipkom miša na upravo napravljenu vodoravnu liniju. Sada se oko linije nalaze strijelice.

Stisnite **Ctrl + C** i zatim **Ctrl + V** sada imate **kopiju** linije.

Ako linija po širini nije na Vodicici stisnite na liniju i držeći stisnuto pomijerajte dok se na vodilici ne pojavi crveni znak **X**

Otpustite tipku miša, sada da bi je pomijerili na pravu poziciju na gornjem rubu programa u postavkama alata unesite za poziciju y: **30** sada je linija na položaju.

- Okomite linije -

Prvu liniju ćemo napraviti a ostale klonirati i zatim dovesti u pravilan položaj u tabeli.

Stisnite na **F6** da bi prešli u Alat Olovke.

Zatim kliknite jednom sa lijevom tipkom miša otpustite i vućete miš prema dolje i pri tom stisnete na Ctrl da bi linija koju crtate ostala okomita, kliknete još jednom mišem i linija je nacrtana.

Stisnete **F1** i unesite debljinu linije i dužinu š:**0,25** v: **20**

Stisnite **Ctrl + D** dva puta, napravili ste dva **klonga** linije, sada su tri linije jedna iznad druge.

Sada stisnete **F1** da bi prešli u alat *Odabir*, dođete sa kursorom malo iznad linije gore i lijevo pored i kliknete i **uokvirite** linije tako što povučete miš, držeći lijevu tipku miša vučete na dolje desno. Sada se oko tih linija nalaze strijelice, vi vidite još uvijek samo *jednu liniju* pošto su druge ispod prve.

Na gornjem rubu programa u postavkama alata unesite za x: **65**; y: **5**; š: **0,25**; v:**20** sada se prva linija nalazi na poziciji. Sada kliknite na prazno a zatim opet na linije koje ste upravo postavili u tabelu. Odabrali ste prvu od linija.

Unesite x: **45**; y: **15**; š: **0,25**; v:**20** druga linija je na poziciji. Kliknite ponovo na donju uspravnu liniju, odabrali ste drugu liniju. Unesite x: **175**; y: **15**; š: **0,25**; v:**20** sada se i treća linija nalazi na poziciji. Sada imamo tabelu i trebamo unijeti nazive u polja tabele (zaglavlja). **Zaključajte sloj Tabela.**

Predite na sloj **Tekst Tabele**

Napmena:

- sa tipkom **Ctrl** hvatate kuteve prilikom rotacije linije u razmacima od **15°** oko križića (točke rotacije linije)
- ako ste pogriješili koristite poništi poslednju radnju <-- **Ctrl + Z**
- **Ctrl + Strg + M** mijenjajte nagib (kut) objekta i linije

Tekst Tabele

Pritisnite **F8**, sada ste u modusu pisanja teksta.

Pritisnite **Shift + Ctrl + T** otvoriti će vam se izbornik na desnoj strani **Tekst i pismo**. Stisnite sa lijevom tipkom miša bilo gdje je prazno i utipkajte riječ "Mjerilo". Stisnite **dupli klik** iznad riječi **Mjerilo** tako da ona bude označena.

U izborniku desno podesite Veličinu pisma na **10** a zatim stisnite **Primjeni** sada još možete ako želite to pismo i veličinu slova postaviti kao izvorno , za to stisnite na

Postavi kao izvorno . Pritisnite **F1** zatim pogledate da je uokvireno sa strelicama.

Sada **klonirajte** to sedam puta, stisnite; **Shift + D i držeći stisnutu tipku Shift još šest puta pritisnite tipku D**.

A sada razmjestite te riječi u svih osam polja zaglavlja.

Mjerilo	Mjerilo		Mjerilo
	Mjerilo	Mjerilo	Mjerilo
Mjerilo		Mjerilo	

Kad ste to napravili stisnite u gornjoj alatnoj traci **poravnaj i rasporedi** ili **Shift + Ctrl + A**, desno će vam se otvoriti izbornik. Stisnite **F1** dođite sa mišem iznad riječi **Mjerilo** zatim **uokvirite** tri riječi Mjerilo u gornjem redu. Sada nađite na desnoj strni ikonu stisnite na nju da poravnate visinu. napravite isto za srednji red i za donji red.

Zatim sa alatom *Odabir* uokvirite dvije riječi **Mjerilo** koje su na lijevoj strani (znači da obadvije budu uokvirene strelicama) poravnajte po lijevom rubu sa ikonom alata *Poravnaj lijeve rubove*. To napravite i sa ostalim riječima.

A sada stisnemo na **T** ili sa **Shift + Ctrl + T** otvorimo alat *Tekst i pismo* i ispod odaberemo izbornik **Tekst**. Ako sada kliknemo sa alatom Odabira na riječ **Mjerilo** pojavit će se riječ u prozoru alata desno. Sada možemo jednostavno zamijeniti tu riječ sa drugom riječi i potvrditi promjenu sa **Primjeni**. Promjene će se dogoditi i u glavnom prozoru programa.

Evo i jednog primjera kako to može da izgleda.

Logo	Škola		Mjerilo
	Razred	Crtao / Ime i Prezime	Datum
Broj crteža		Naziv crteža	

Tekst Ispune

Mislim da će te sada Tekst Ispune npr. "Ime Škole" itd. moći i sami postaviti u tabelu.

Ne zaboravite promijeniti **aktivni** sloj i **zaključati** prethodni sloj.

Za Kraj

Mala Točka a u njoj "**uspijeli ste**" kliknite na nju pa je povećajte sa

= korištenje pogleda "objekta" (3)

= korištenje pogleda "radna površina" (4) za pregled svega

= korištenje pogleda "stranica" (5) za pregled ispisa

Zadatak:

Izmjerite polje **Logo** u Tabeli i zatim napravite **logo ikonu** koristeći alat *Kvadrat*, alat *Tekst* i **Filtere**.

Pogledajte na youtube "Inkscape" videa za daljnja objašnjenja.

THE END

ili

KRAJ